

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Donatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Potest dominus in domibus servorum dare hospitium externis per aliquot dies; modo id faciat suis expensis.

Potest & solus hospitium, & furnum publicum, si velit habere.

Dominium rei, quæ nullius fuit, non acquiritur sine apprehensione; sufficit autem in spiritualibus habere titulum

Domus, v. etiam Conductio.

Concessa alicui domus habitatione, intelligitur etiam concessam, ut possit locare; nisi solus usus concedatur.

Donatio.

1. Donatio nihil est aliud quam liberalis datio alicui rei. Donatio remuneratoria, non est proprie donatio; item neque remissio debiti facta liberaliter a creditore. *tom. 2. de Contractibus, disp. 3. q. 13. punct. 1. n. 1. & seq.*

2. Ille potest donare, qui habet liberam administrationem & dominium bonorum, & a jure non impeditur: ex quo patet prodigum, impuberem sine licentia curatoris, filium familias non habentem bona castrensia vel quasi, religiosum Superiori subditum absque licentia sui Superioris uxorem non habentem alia bona præter dotem, furiosum, amentem; vel alium qui non est sui compos, eum cujus bona fisco adjecta sunt, & minorem non posse donare absque consensu curatoris tacito, vel expresso; quamquam minor donare potest ea, quæ alii suæ conditionis donant. Item beneficiarius non potest ad suum libitum fructus beneficii qui supersunt congruæ suæ sustentationi, donare vel impendere in usus profanos & vanos; quamvis si donet, valida sit donatio. *ibid. punct. 2. num. 1. & seq.*

3. Donatio patris in filium legitimum non emancipatum, regulariter non est firma jure communi, sed revocari potest ad arbitrium patris; nisi facta sit cum juramento. Dicitur *regulariter*, nam dantur aliqui casus, in quibus valida est donatio patris in filium, si fiat sine damno legitimæ aliorum filiorum; hi casus sunt donatio causa dotis & nuptiarum titulo remunerationis ob accepta obsequia, quando pater remittit filio usum fructum, quem habet in bonis filii adventitiis, quando donat filio eunti ad castra bona mobilia. Item quando valet donatio inter conjuges, valet etiam inter liberos; valida autem est donatio inter conjuges, si conjux do-

net causa mortis, aut remunerationis ob merita & obsequia alias non debita: ut si senex duxit puellam, si maritus constante matrimonio condonet & remittat dotem, aut scienter fateatur se dotem accepisse, cum non acceperit; si fiat contrados, quæ si fuerat constituta, constante matrimonio, poterit mortuo viro exigi ab uxore; quando donator non efficitur pauperior ob talem donationem, aut donatarius non fit locupletior. *ibid. punct. 5. n. 2. & punct. 4. n. 29.*

4. Petes, an annuli, vestes, & similia quæ uxoribus fieri & tradi consueverunt à maritis, censeantur donata, vel tantum concessa ad usum; Resp. si hæc ornamenta sint vilia, & ad quotidianum usum, censeantur donata, sicque sunt propria uxoris; secus si sint pretiosa, vel festiva. *ibid. num. 30.*

5. Donatio omnium bonorum præsentium & futurorum inter viros, invalida est, nisi fiat Ecclesie, vel causæ piæ, aut confirmetur juramento; quia per hujusmodi donationem adimitur potestas testandi, quam jura adimi nolunt. *ibid. punct. 5. num. 1.*

6. Insinuatio (quæ est quædam manifestatio, qua donans declarat judici in scriptis, se liberè tantam summam alteri donare, & iudex suo consensu illam approbat,) requiritur ad donationem excedentem quingentos solidos, id est, quingentos nummos aureos, alioquin donatio invalida est quoad excessum; etiamsi donatio sit tantummodo tacita & præsumpta, nisi firmetur juramento, vel fiat causæ piæ, vel nisi fiat Principi absoluto. Idem valet, etiamsi donatio facta sit pluribus simul absque insinuatione. *ibid. punct. 6. num. 1. 2. 3. & 4.*

7. Ille cui facta est donatio excedens dictam summam tenetur ad restitutionem, si exigatur à donatore, ve ejus hæredibus: si verò non exigatur, non tenetur. *ibid. num. 6.*

8. Non est liberum donanti rescindere, quoties voluerit, donationem factam inter vivos, præterquam in his casibus, ob ingratitude donatarii; modo donatio non sit facta ob causam, vel cum expresso juramento non revocandi ob ingratitude: aut ob susceptionem prolis legitimæ non præcogitatum, aut ob inofficiosam donationem, quæ contingit, quoties pater tantam donat, ut non retineat quantum postulat legitima portio filiorum; appellaturque inofficiosa, quia est contra officium pietatis. Hæc autem inofficiosa donatio revocari potest, quatenus opus est ad

supplendas legitimas filiorum portiones, modo donatio non sit facta extraneo: hæc enim revocatur in totum. *ibid. punct. ult. n. 2. & seq. item. n. 13. & 14.*

9. Petes, utrum si filii nascantur post donationem, sed adhuc vivente patre moriantur, reviviscat donatio? Respondetur negativè, nisi ex conjecturis appareat, patrem iterum in donationem consentire. Similiter non revocabitur donatio, si facta donatione, filius naturalis, aut spurius nascatur, qui privilegio Principis legitimetur; quia in leg. sit tantum mentio legitimorum. *ibid. num. 17. & 18.*

10. Heredes donatoris non possunt revocare donationem ob ingratitudinem donatarii commissam contra donatorem, si ingratitudo cognita fuit donatori, illique superfuit tempus ad revocandam donationem; nam eo ipso quod cognovit, & non revocavit, censetur condonasse. *ibid. n. 5.*

11. Donatio facta causa mortis, potest à donatore usque ad mortem revocari, sicut revocari potest legatum & testamentum. Non censetur autem donatio facta causa mortis, nisi sit facta mentio mortis. *ibid. n. 20. & 21.*

Dubium.

Vide v. *Peccatum.*

Duellum.

Vide v. *Excommunicatio.*

1. Duellum est pugna singularis, deliberata ab utraque parte, sponte & ex conditio suscepta, statuto loco & tempore, cum periculo occisionis, mutilationis aut vulneris. Hinc collige bellum non esse duellum, neque conflictus, qui fiunt in bello inter hostes, dum unus dux mittit decem milites in arenam contra alios decem; neque conflictus, qui fiunt subito iræ fervore, vel ex altercatione nascuntur; neque secundùm nonnullos illi videntur incidere in poenas pugnantium in duello, qui sese obviam habentes, diffidunt se in tali loco, quò statim tendunt, & ibi pugnant: quamquam contrarium probabilius sit, *tom. 1. de Excommunicatio. disp. 2. q. 6. punct. 1. n. 2. & seq.*

2. Pugnam inchoans in Ecclesia, non videtur incidere in